

Nr 72.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1925 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av oljeeldning å jagarna Wrangel och Wachtmeister.
(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 20 februari 1925 dagtecknad proposition (nr 68), vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att för anordnande av oljeeldning å jagarna Wrangel och Wachtmeister må tagas i anspråk dels återstående odisponerade medel, 145,233 kronor 47 öre, av de för vissa ändringsarbeten å 1:a klass pansarbåtar av 1914 års senare riksdag samt 1915 och 1917 års riksdagar beviljade anslag, dels ett belopp av 73,500 kronor av det i 1919 års riksstat uppförda reservationsanslaget till krigsfartygsmateriel.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

För utförande av vissa ändringsarbeten å 1:sta klass pansarbåtar beviljade 1914 års senare riksdag samt 1915 och 1917 års riksdagar sammanlagt 788,800 kronor. Ifrågavarande arbeten avsågo huvudsakligen ändring av fartygens torntak och kommandobryggor samt anordnande av oljeeldning för användning växelvis med koleldning.

Uti skrivelse den 21 oktober 1919 anmälde emellertid marinförvaltningen, att å ovanberörda anslag då resterande medel icke vore tillräckliga för utförandet av återstående ändringsarbeten å pansarbåtarna i fråga. På grund härav och med hänsyn till, att materiel för oljeeldningsinstallationer ombord å fartygen sedan längre tid funnes anskaffad, hemställde marinförvaltningen att i första hand få använda förefintlig behållning å anslaget för inmontering av oljeeldningsmaterielen. Genom brev den 21 november 1919 biföll Kungl. Maj:t denna marinförvaltningens hemställan.

Med förmälan att å ovannämnda anslag förefunnes en odisponerad behållning av omkring 145,000 kronor, har marinförvaltningen nu föreslagit, att nämnda behållning finge tagas i anspråk för anordnande av oljeeldning å jagarna Wrangel och Wachtmeister. Frågan om införande av oljeeldning vore nämligen av mycket stor betydelse för flottans stridsberedskap såväl med hänsyn till uthållighet som forcering. Enär emellertid behovet av större uthållighet under längre tids forcering måste anses vara större för jagarna än för de äldre pansarbåtarna och det på grund av dessa

pansarbåtars ålder vore mindre lämpligt att numera å dem nedlägga kostnader för ytterligare förändringar, har marinförvaltningen ansett, att förenämnda besparade anslagsmedel borde få disponeras för ifrågasvarande ändringsarbeten å ovannämnda jagare.

Kostnaderna för de erforderliga ändringsarbetena jämte försök och provturer hava beräknats till sammanlagt 230,000 kronor, vadan ovanberörda anslagsbehållning icke vore tillräcklig för kostnaderna i fråga. För ändamålet syntes marinförvaltningen lämpligen även kunna tagas i anspråk det belopp av 73,500 kronor, som, i händelse av bifall till ett av marinförvaltningen i annat sammanhang avgivet förslag, att av ännu återstående behållning, 333,500 kronor, å det i 1919 års riksstat uppförda reservationsanslaget till krigsfartygsmateriel måtte få användas högst 260,000 kronor för omändring av förutvarande pansarbåtarna Göta och Thule till logementsfartyg, skulle återstå å sistnämnda anslag. Vad därutöver ytterligare erfordrades för utförandet av ändringsarbetena å nämnda jagare ansåge marinförvaltningen kunna bestridas av ordinarie anslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Med hänsyn till de avsevärda fördelar, som vinnas genom att installera anordningar för oljeeldning å ifrågasvarande jagare, anser jag mig böra biträda marinförvaltningens föreliggande förslag. I fråga om sättet för bestridande av kostnaderna för de erforderliga ändringsarbetena, beräknade till sammanlagt 230,000 kronor, synes mig ej något vara att erinra mot att härför tages i anspråk förefintlig behållning å de medel, som beviljats för ändringsarbeten å vissa äldre pansarbåtar. Vidkommande marinförvaltningens förslag att härjämte för ändamålet disponera medel från det av 1919 års riksdag beviljade anslaget till krigsfartygsmateriel får jag erinra, att i den förut denna dag beslutade propositionen angående försvarsväsendets ordnande upptagits marinförvaltningens förutberörda framställning att av sistnämnda anslag använda ett belopp av högst 260,000 kronor för bestridande av kostnaderna för omändring av pansarbåtarna Göta och Thule till logementsfartyg. Återstående medel å anslaget, 73,500 kronor, synas mig lämpligen kunna tagas i anspråk för här ifrågasvarande ändamål. Beträffande dispositionen av medel från nu nämnda två anslag, torde riksdagens medgivande böra inhämtas. Det belopp, som ytterligare erfordras, synes mig i enlighet med vad marinförvaltningen tillika förutsatt kunna bestridas från det ordinarie anslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att för anordnande av oljeeldning å jagarna Wrangel och Wachtmeister må tagas i

anspråk dels återstående odisponerade medel, 145,233 kronor 47 öre, av de för vissa ändringsarbeten å 1:a klass pansarbåtar av 1914 års senare riksdag samt 1915 och 1917 års riksdagar beviljade anslag, dels ett belopp av 73,500 kronor av det i 1919 års riksstat uppförda reservationsanslaget till krigsfartygsmateriel.

Stockholm den 5 maj 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 71.
